

Målnummer: 1088-08 **Avdelning:** 1

Avgörandedatum: 2009-11-25

Rubrik: Enligt 18 kap. 18 § inkomstskattelagen får det ytterligare avdrag för värdeminskning på inventarier göras som behövs för att inventariernas skattemässiga värde inte ska överstiga deras verkliga värde. Prövningen ska avse samtliga inventarier på vilka bestämmelserna om värdeminskingsavdrag är tillämpliga. Inkomsttaxering 2004.

Lagrum: 18 kap. 18 § inkomstskattelagen (1999:1229)

Rättsfall: RÅ 1993 ref. 92

REFERAT

██████████ AB (bolaget) åsattes vid den årliga taxeringen 2004 inkomst av näringsverksamhet med visst belopp. Taxeringsrevision hade företagits hos bolaget, vilken dokumenterats i en revisionspromemoria dagtecknad den 17 november 2005. - Skatteverket beslutade, med anledning av vad som framkommit vid revisionen och såvitt här är ifråga, att höja bolagets inkomst av näringsverksamhet med 41 577 965 kr. Som skäl för beslutet i denna del anförde Skatteverket sammanfattningsvis och förenklat uttryckt följande. - Bolaget förvärvade vid halvårsskiftet 2002 tillsammans med sitt moderbolag ██████████ AG en produktdivision från ██████████ AB. Förvärvet omfattade personal, produktionsrättigheter, fabriksanläggning, inventarier, varulager m.m. Bolaget förvärvade en del av verksamheten benämnd "ReFacto" och betalade 125 mkr för uppskattade framtida vinster i denna verksamhet (det ekonomiska utfallet av ReFacto avtalen), vilket bokfördes som goodwill. Moderbolaget förvärvade resterande del av verksamheten. - Bolaget har i deklarationen värderat goodwillen till 0 kr och kostnadsfört en nedskrivning med 77 026 005 kr. Bolaget har kommit fram till detta värde efter en beräkning av goodwillens verkliga värde, enligt följande:

Intäkter	62,4 Msek
Produktionskostnader	- 22,1 Msek
Kostnader för anpassning av verksamhet	- 41,9 Msek

Beräknat goodwillvärde 2003-12-31	- 1,6 Msek

Bolaget har således skrivit ned goodwillen till verkligt värde enligt den särskilda bestämmelsen härom i 18 kap. 18 § inkomstskattelagen (1999:1229), IL. Övriga inventarier har emellertid skrivits ned enligt bestämmelserna för räkenskapsenlig avskrivning i 18 kap. IL. Enligt Skatteverkets uppfattning följer dock av ordalydelserna av relevanta paragrafer i (främst) 18 kap. IL samt Skatteverkets ställningstaganden i skrivelserna 2004-10-15 och 2004-11-03, att vid beräkning av ytterligare avdrag genom tillämpning av den särskilda regeln om nedskrivning till verkligt värde skall detta värde avse hela gruppen inventarier. - Skatteverket har härutöver och med ledning av redovisningsrekommendationen RR 17 företagit en egen beräkning för att kontrollera om det verkliga värdet av goodwillen är korrekt samt om det verkliga värdet på samtliga maskiner och immateriella rättigheter understiger det skattemässiga värdet. Två genomgående invändningar är att Skatteverket anser dels att värdet skall beräknas med hänsyn tagen till att bolagets avtal med ██████████ AB rörande ReFacto-verksamheten löper till utgången av år 2011, dels att avdrag endast kan medges för kostnader som har direkt

samband med den aktuella tillgången/verksamheten. Beträffande produktionskostnaderna (22,1 Msek) ingår enligt bolagets beräkningar beträffande lokalerna endast kostnader fram till juni 2004 beräknade utifrån ett schablonmässigt självkostnadspris. Med ledning av bolagets kompletterande uppgifter kan produktionskostnaderna under avtalsperioden beräknas till 32 236 085 kr. Rörande posten Anpassning av verksamheten (41,9 Msek) har bolaget tagit med kostnader som inte är direkt hänförliga till verksamheten i form av uppsägning av personal i annan verksamhet samt återställande av lokalerna för annan verksamhet. Anpassningskostnaderna kan därför beräknas till 6 753 000 kr. Eftersom intäkterna kan beräknas till 62 400 000 kr uppgår det verkliga värdet av goodwill enligt Skatteverket till 23 410 915 kr. - Som angetts anser Skatteverket att bestämmelsen i 18 kap. 18 § IL förutsätter att samtliga tillgångar som behandlas som inventarier har beräknats till verkligt värde. I avsaknad av utredning från bolaget har verket utgått ifrån att bolagets restvärde på maskiner, inventarier och pågående nyanläggningar efter planmässiga avskrivningar motsvarar dessas verkliga värde, vilket ger följande summor:

Goodwill	23 410 915 kr
Maskiner	19 430 155 kr
Inventarier	1 035 331 kr
Pågående nyanläggningar	65 738 749 kr

Utgående balans	109 615 515 kr

En jämförelse med lägsta tillåtna värde på inventarierna beräknade enligt reglerna för räkenskapsenlig avskrivning enligt huvudmetoden, 30-regeln, (kompletteringsregeln, 20-regeln, ger inte ett lägre värde) beräknar Skatteverket lägsta tillåtna värde till 107 631 019 kr, vilket är lägre än det verkliga värdet (enligt verkets ovan återgivna beräkning). - Bolaget har deklarerat ett skattemässigt utgående värde på maskiner och inventarier om 66 053 054 kr. Eftersom det är fördelaktigare att beräkna det skattemässiga värdet enligt reglerna för räkenskapsenlig avskrivning än det verkliga värdet skall således ett belopp om (107 631 019 - 66 053 054 =) 41 577 965 kr återföras till beskattning vid taxeringen 2004. - Enligt regeln i 18 kap. 19 § IL får dessa skattemässigt för stora avskrivningar dras av med 20 procent per år räknat från och med beskattningsåret efter det år avskrivningen gjordes med ett för högt belopp.

Bolaget överklagade Skatteverkets beslut och yrkade att länsrätten skulle medge avdrag för nedskrivning av goodwill med 53 615 090 kr i stället för av Skatteverket medgivna 35 448 040 kr. Bolaget yrkade vidare att det skulle medges ersättning för sina kostnader för biträde i målet enligt lag (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m., ErsL, med 24 000 kr exklusive mervärdesskatt. - Som skäl för yrkandet i sak anförde bolaget sammanfattningsvis följande. Bolaget godtar av processekonomiska skäl att det verkliga värdet på förvärvad goodwill 2003-12-31 utgjorde 23 410 915 kr men hävdar för egen del att ifrågavarande goodwill kan nedskrivas med skattemässig effekt till sitt verkliga värde samtidigt som andra slag av inventarier skrivs av enligt räkenskapsenlig metod. Bolaget har tre grunder för denna åsikt och utvecklar dessa enligt följande.

1. Förfarandet var möjligt enligt kommunalskattelagen och det var inte avsikten att införandet av IL skulle medföra några materiella förändringar. - Det finns heller inte något i förarbetena till IL som tyder på att en förändring var åsyftad.

2. Reglerna om avskrivningar i 18 kap. IL skiljer på olika slag av inventarier (maskiner och inventarier, immateriella rättigheter och anslutningsavgifter) och föreskriver uttryckligen att vissa regler inte gäller alla inventarieslag, varför dessa måste särskiljas skattemässigt. Det finns ingen regel som föreskriver att man inte kan skriva ned immateriella rättigheter samtidigt som räkenskapsenlig avskrivning tillämpas på maskiner och inventarier. - Praxis på området är sparsam, vilket enligt bolaget tyder på att det bland alla parter funnits en

enighet om att förfarandet var tillåtet, vilket också kommit till uttryck i en samstämmig doktrin. Enligt bolaget stöder vidare hänvisningarna i rättsfallet RÅ 1993 ref. 92 detta.

3. En tillämpning av reglerna på det sätt Skatteverket förordar leder till orimliga konsekvenser, vilket enligt bolaget visas med två exempel.

Skatteverket ändrade i omprövningsbeslut inte sitt tidigare beslut och anförde som skäl bl.a. följande. - Enligt verkets uppfattning har bestämmelserna i kommunalskattelagen avseende aktuell fråga inte prövats i praxis och de kan uppfattas på olika sätt. Osäkerheten kring bestämmelserna i kommunalskattelagen medför ingen anledning att göra en annan bedömning av den entydiga utformningen av bestämmelserna i IL. - Skatteverket vidhåller att RÅ 1993 ref. 92 inte ger någon vägledning i frågan. - Ytterligare avdrag ned till verkligt värde enligt 18 kap. 18 § IL är inget annat än ett värdeminskingsavdrag, enligt räkenskapsenlig avskrivning eller restvärdeavskrivning. - Bolagets exempel visar ingenting som har med sakfrågan att göra.

Länsrätten i Stockholms län (2007-01-03, ordförande Lagercrantz) yttrade: Avdrag för avskrivning på tillgång. - IL:s 18 kapitel behandlar skatterättsliga frågor avseende inventarier vid beräkning av inkomst av näringsverksamhet. - I 1 § anges bl.a. följande: Bestämmelserna i detta kapitel gäller maskiner och andra inventarier som är avsedda för stadigvarande bruk. (...) Som inventarier behandlas också

1. koncessioner, patent, licenser, varumärken, goodwill och liknande rättigheter som förvärvats från någon annan, och

2. anslutningsavgift eller anläggningsbidrag som avser en nyttighet som är knuten till en fastighet och inte till ägaren personligen. - Av 3 § första stycket framgår att utgifter för att anskaffa inventarier dras av genom årliga värdeminskingsavdrag, enligt bestämmelserna i 13 - 22 §§ om räkenskapsenlig avskrivning och restvärdeavskrivning. - Enligt 4 § gäller att utgiften för inventarier som är av mindre värde eller kan antas ha en ekonomisk livslängd på högst tre år får dras av omedelbart. Detta gäller dock inte för sådana rättigheter m.m. som avses i 1 § andra stycket. - Av huvudregeln i 13 § framgår att för visst beskattningsår får avdrag för värdeminskning göras vid räkenskapsenlig avskrivning med högst 30 procent och vid restvärdeavskrivning med högst 25 procent av underlaget. - Enligt kompletteringsregeln i 17 § får, oavsett vad som anges i bl.a. 13 §, vid räkenskapsenlig avskrivning dras av ett så högt belopp att det skattemässiga värdet inte överstiger anskaffningsvärdet av inventarierna minskat med en beräknad årlig avskrivning med 20 procent. Vidare anges att avdraget får göras särskilt för varje sådant slag av inventarier som anges i 1 § första stycket, andra stycket 1 respektive andra stycket 2. - I 18 § första stycket anges följande: Om det skattemässiga värdet skulle komma att överstiga det verkliga värdet på inventarierna, får ytterligare avdrag göras med ett belopp som motsvarar skillnaden. - Bolaget uppger i bilaga till deklarationen för 2004 bl.a. följande: I samband med förvärv av plasmadivisionen från ██████████ AB vid halvårsskiftet 2002 redovisades en goodwill för rättigheten till Refacto sterilproduktion för tiden 2002-07-01 - 2004-06-30. Vid utgången av år 2003 återstår ett planenligt oavskrivet värde på 25,7 Msek. Octapharma anser att tillgången vid årsskiftet 2003-2004 inte längre har något värde för företaget (...) och att den resterande delen således bör skrivas av i sin helhet. - Länsrätten gör följande bedömning. - Den tvistiga sakfrågan i målet är om det, som bolaget menar, är skatterättsligt möjligt att med avdragsrätt vid taxeringen skriva av på viss tillgång som redovisas som goodwill enligt regeln i 18 kap. 18 § IL, samtidigt som övriga inventarier skrivs ned enligt räkenskapsenlig metod. - Länsrätten delar inte Skatteverkets uppfattning att bestämmelserna om avdrag för värdeminskning av inventarier i 18 kap IL - rörande här aktuell fråga - är klara och entydiga samt att de har den innebörd

som verket hävdar i målet. Ledning får därför sökas i praxis och förarbeten. - I rättsfallet RÅ 1993 ref. 92 (förhandsbesked) prövades frågan om direktavdrag kunde medges för anskaffningsutgiften för vissa på sju år tidsbegränsade s.k. filmrättigheter, vilka utgjorde anläggningstillgångar men uppgavs ha en ekonomisk livslängd på bara två år. Direktavdrag medgavs inte då rättigheterna ansågs som tidsbegränsade rättigheter och då för sådana bestämmelserna om rätt till direktavdrag inte var tillämpliga. Mot bakgrund sannolikt av rättigheternas korta ekonomiska livslängd pekade dock Skatterättsnämnden, i sin av Regeringsrätten godtagna motivering, på att reglerna om nedskrivning till verkligt värde kunde vara tillämpliga. Rättsfallet tyder enligt länsrättens uppfattning på att Regeringsrätten ansåg att rättigheter av detta slag fick skrivas ned till verkligt värde. Frågan prövades emellertid inte och värdeminskning på några andra inventarier berördes inte heller. Rättsfallet ger enligt länsrättens uppfattning därför ingen säker ledning för den här aktuella frågan och såvitt länsrätten kunnat finna finns det inte heller några andra rättsfall som gör det. - En bestämmelse om att avdrag får göras för en stor värdenedgång på en tillgång infördes första gången år 1938 (prop. 1938:258), vid en tidpunkt då alternativen för värdeminskning avdrag i huvudsak var planenlig (fast/linjär) avskrivning eller fri avskrivning. Sistnämnda var förbehållet vissa juridiska personer. Bestämmelsen anknöt till reglerna om planenlig avskrivning. - Särskild bestämmelse om att avdrag får göras för värdeminskning på patent och liknande rättigheter infördes med kommunalskattelagen (1928:370), KL. Förenklat uttryckt medgavs avdrag i planmässig form om tillgången under nyttjandetiden var utsatt för värdeminskning. Från 1938 kunde vid avsevärd nedgång av värdet ytterligare avdrag medges, enligt den ovannämnda regeln. - Rörande inventarier (i allmänhet) infördes år 1955, i punkt 4 av anvisningarna till 29 § KL, räkningsplanenlig avskrivning som komplement till planmässig avskrivning och som ersättning för den fria avskrivningen. Genom lagstiftningen infördes den nuvarande huvudregeln (30-regeln) och kompletteringsregeln (20-regeln) och i anslutning till sistnämnda stadgades även att om den skatteskyldige visar att tillgångarnas verkliga värde även understeg ett sålunda beräknat värde, fick avdrag medges även för en därav betingad ytterligare nedskrivning. Av förarbetena (prop. 1955:100 s. 120) framgår att sistnämnda regel behövdes för att undvika obilliga resultat i följd av att det inte infördes några direkta bestämmelser rörande utrangeringsavdrag. - Beträffande avskrivning av patent och immateriella tillgångar infördes år 1966 nya regler, vilka innebar att sådana tillgångar därefter i princip skulle beskattas som inventarier i övrigt. Lagtexten (29 § anv.p. 5) hänvisade beträffande värdeminskning avdrag direkt till bestämmelserna om planenlig eller räkningsplanenlig avskrivning - och därmed även till möjligheten till avskrivning ned till verkligt värde. - Enligt förarbetena till lagändringen (prop. 1966:85 s. 114 och 118) var den skatteskyldige oförhindrad att tillämpa de skilda avskrivningsmetoderna (planmässig eller räkningsplanenlig) för de skilda tillgångsslagen. Den som tillämpar räkningsplanenlig avskrivning på inventarier kunde således t.ex. tillämpa planenlig avskrivning på goodwill respektive patent eller på ett av dessa tillgångsslag och räkningsplanenlig avskrivning på det andra. - Vid 1984 års taxering infördes för inkomst av rörelse restvärdeavskrivningen (numera restvärdeavskrivning) som komplement till räkningsplanenlig avskrivning och samtidigt slopades reglerna om planenlig avskrivning av inventarier. Även beträffande restvärdeavskrivningen infördes en regel om att avdrag var möjligt för nedskrivning till verkligt värde. Sistnämnda innebär följaktligen att det i praktiken går att skriva av en inventarieanskaffning helt även när restvärdeavskrivningen använts, något som normalt inte uppmärksammas vid beskrivning av regeln. - Efter att under 1990-talet ha varit flyttade till 23 § KL överfördes bl.a. de här aktuella reglerna till 18 kap. IL. I förarbetena till IL (prop. 1999/00:2 Del 1 s. 479) uttalar regeringen att om det finns en avsikt att ändra en bestämmelse materiellt, skall det anges. Om det inte står att en ändring är avsedd, kan läsaren således utgå ifrån att bestämmelsen inte skall ändras. Regeringen uttalar dock även att den omständigheten att det inte står att regeln skall ändras inte behöver innebära att den faktiskt inte har ändrats. Så är ju fallet om det av misstag har blivit en ändring. I samma del (s. 493)

uttalar regeringen vidare, förenklat uttryckt, att om en materiell ändring av en regel är avsedd så framgår det av författningskommentaren medan så normalt inte sker när endast termer och uttryck ändras och någon materiell ändring inte är avsedd. - Rörande 1 § framgår av förarbetena (prop. 1999/00:2 Del 2 s. 231) att hänvisningen i andra stycket till vad som sägs om inventarier (i första stycket) är mer allmänt utformad än regleringen i KL, vilket beror på att vad som gäller för inventarier oftast gäller även för dessa andra tillgångar. Man väljer då istället att särskilt ange när något annat gäller för dessa andra tillgångar. - Beträffande tolkningen av den här närmast aktuella frågan rörande regeln i 18 kap. 18 § innehåller lagkommentaren inte någon väsentlig vägledning. Här anges dock att som ett led i att den räkenskapsenliga avskrivningen och restvärdeavskrivningen lagts samman till en huvudbestämmelse har de båda bestämmelserna om nedskrivning till det verkliga värdet förts samman till en paragraf (prop. 1999/00:2 Del 2 s. 241). Angående den nästföregående paragrafen (17 §) som främst avser kompletteringsregeln (20-regeln), anför regeringen med anledning av ett remissyttrande att olika avskrivningsmetoder får tillämpas för inventarier i 1 § första stycket, andra stycket punkt 1 samt andra stycket punkt 2. Samma metod måste dock tillämpas på samtliga tillgångar inom respektive grupp. - Skatteverket har i en skrivelse 2004-10-15 sammanfattningsvis anfört att enligt verkets tolkning av bestämmelserna i 18 kap. IL får bestämmelserna om räkenskapsenlig avskrivning och restvärdeavskrivning inte användas samtidigt vid beräkning av värdeinskningsavdrag för inventarier. Det innebär enligt verket att endast en metod skall användas för samtliga inventarier i verksamheten. - Skatteverket har i en skrivelse 2004-11-03 sammanfattningsvis anfört att enligt verkets tolkning av bestämmelserna i 18 kap. IL skall bestämmelsen i 18 §, om avdrag när det verkliga värdet på inventarier understiger det skattemässiga värdet, förstås på så sätt att bedömningen skall göras för samtliga inventarier och inte bara en grupp av inventarier, t.ex. immateriella rättigheter. Som huvudsakligt skäl för bedömningen hänvisar Skatteverket till bedömningen i skrivelsen 2004-10-15. - Enligt länsrättens uppfattning och på sätt framgår av dels ordalydelsen (inklusive hänvisningarna) i 18 kap. 3 § IL, dels återgivna uttalande i förarbetena till 18 kap. 18 § IL, utgör möjligheten till avdrag för avskrivning av inventarier ned till verkligt värde en (ytterligare) kompletteringsregel till både reglerna om räkenskapsenlig avskrivning och reglerna om restvärdeavskrivning. Mot denna bakgrund får det också anses stå klart att det varit lagstiftarens avsikt att avdrag för avskrivning på inventarier ned till verkligt värde skall kunna medges vid avskrivning oavsett om huvudregeln enligt den räkenskapsmässiga metoden (30-regeln), kompletteringsregeln (20-regeln) eller restvärdeavskrivning använts. - Utgående från nyssnämnda bedömning finner länsrätten vidare att alltsedan i princip 1966 och senare genom uttryckligt lagstöd i 18 kap. 17 § IL har företag möjlighet att använda både huvudregeln och kompletteringsregeln var för sig på de två första slagen av tillgångar som anges i 18 kap. 1 § IL. Motsvarande gäller från 1984 när restvärdeavskrivning infördes för inkomst av rörelse. Detta medför enligt länsrättens uppfattning att det är möjligt få avdrag genom tillämpning av räkenskapsenlig avskrivning enligt huvudmetoden (30-regeln) på tillgångsslaget inventarier (i allmänhet), samtidigt som avdrag kan medges för avskrivning av exempelvis en immateriell rättighet ned till denna tillgångs verkliga värde. Enligt länsrättens uppfattning har den nuvarande avfattningen av relevanta paragrafer i IL inte inneburit någon förändring av detta. Länsrätten delar således inte den bedömningen Skatteverket gör i denna fråga med stöd av bl.a. skrivelsen 2004-11-03. - Emellertid som framgår ovan förutsätter tillämpningen av skilda avskrivningsmetoder för de olika grupperna av inventarier i 18 kap. 1 § IL att samma metod tillämpas på samtliga tillgångar inom respektive grupp. Skatteverkets beslut bygger på den tolkning av avskrivningsreglerna som anges i de två styrsignalerna och det går enligt länsrättens uppfattning inte av utredningen i målet att med för bifall till överklagandet erforderlig sannolikhet fastställa att samma metod tillämpats på samtliga tillgångar inom respektive grupp. En sådan utredning bör lämpligast ankomma på Skatteverket, varför länsrätten finner att det överklagade beslutet bör undanröjas och återförvisas till Skatteverket för erforderlig utredning i

enlighet härmed.

Ersättning för kostnader. - Bolaget har yrkat ersättning för biträde med 24 000 kr exklusive mervärdesskatt avseende åtta timmars arbete. - Bolagets överklagande har medfört att beslutet undanröjts och mot bakgrund av frågans art får bolaget anses ha haft behov av biträde för att kunna ta tillvara sin rätt. Bolaget skall därför beviljas skälig ersättning för biträde i målet. - Länsrätten anser mot bakgrund av utredningen och frågeställningen i målet att yrkandet är skäligt. På grund härav och då bolaget får antas vara skattskyldigt till mervärdesskatt skall därför bolaget beviljas ersättning med 24 000 kr exklusive mervärdesskatt.

Länsrätten undanröjer det överklagade beslutet, visar målet åter till Skatteverket för erforderlig utredning och beviljar ersättning för kostnader i målet med 24 000 kr.

Skatteverket överklagade länsrättens dom och yrkade att kammarrätten skulle fastställa Skatteverkets beslut att inte medge avskrivning av inventarier med 41 577 965 kr för Octapharma AB. Vidare yrkade Skatteverket att ersättning inte skulle utgå för kostnader i länsrätten. Till stöd för sin talan anförde verket att nedskrivning av inventarier till verkligt värde enligt 18 kap. 18 IL inte kunde ske om inte en nedskrivning till verkligt värde gjordes av samtliga inventarier.

Octapharma AB bestred bifall till överklagandet och hänvisade till vad bolaget tidigare anfört i målet samt till länsrättens domskäl.

Kammarrätten i Stockholm (2007-12-18, Lindgren, Sundlöf, referent, Loman) yttrade: Vad Skatteverket anfört i kammarrätten och vad som i övrigt förekommit i målet föranleder inte kammarrätten att göra någon annan bedömning än den länsrätten har gjort. - Kammarrätten avslår överklagandet.

Skatteverket överklagade kammarrättens dom och yrkade att Regeringsrätten med undanröjande av domen skulle fastställa verkets beslut. Verket anförde bl.a. att nedskrivning av inventarier till verkligt värde förutsatte att värderingen omfattade samtliga inventarier.

Bolaget bestred bifall till överklagandet och yrkade ersättning för kostnader i Regeringsrätten med 5 000 kr. Bolaget vidhöll vad det hade anfört tidigare och hänvisade till länsrättens domskäl.

Regeringsrätten (2009-11-25, Sandström, Lundin, Brickman, Ståhl, Saldén Enérus) yttrade: Skälen för Regeringsrättens avgörande. I 18 kap. 13-22 §§ IL finns bestämmelser om beräkning av värdeminskingsavdrag för inventarier. Om det skattemässiga värdet skulle komma att överstiga det verkliga värdet på inventarierna får enligt 18 § första stycket ytterligare avdrag göras med ett belopp som motsvarar skillnaden. Vid jämförelsen beaktas inte inventarier av mindre värde och s.k. korttidsinventarier om utgifterna för att anskaffa dem har dragits av omedelbart (andra stycket).

Frågan i målet är om nedskrivning till verkligt värde får avse ett visst slag av inventarier eller om en sådan nedskrivning måste avse samtliga inventarier på vilka bestämmelserna om värdeminskingsavdrag är tillämpliga.

Redan ordalydelsen i 18 kap. 18 § första stycket IL talar enligt Regeringsrättens mening för det senare alternativet. En sådan tolkning vinner också stöd av att det i andra bestämmelser i samma kapitel uttryckligen anges om den skattskyldige får tillämpa bestämmelsen för ett visst slag av inventarier (se 4 och 17 §§).

Här bör också nämnas att Lagrådet vid tillkomsten av IL anförde bl.a. följande om bestämmelsen om nedskrivning till verkligt värde. "Syftet med bestämmelsen är att förhindra att den skattskyldige vid beskattningen måste redovisa sitt inventariebestånd till ett högre värde än det verkliga värdet.

Jämförelsen mellan det skattemässiga värdet och det verkliga värdet sker på kollektiv nivå. Det förhållandet att några enstaka inventarier sjunkit kraftigt i värde leder således inte med nödvändighet till att bestämmelsen blir tillämplig." (Prop. 1999/2000:2 del 3 s. 408).

Mot bakgrund av det anförda finner Regeringsrätten att nedskrivning till verkligt värde måste avse samtliga inventarier på vilka bestämmelserna om värdeminskningsavdrag är tillämpliga. Skatteverkets överklagande ska därför bifallas.

Målet rör en fråga av betydelse för rättstillämpningen och bolaget bör därför få skälig ersättning för sina kostnader i målet enligt ErsL. Det yrkade beloppet får anses skäligt.

Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten upphäver kammarrättens och länsrättens domar och fastställer Skatteverkets beslut.

Regeringsrätten beviljar Octapharma AB ersättning för kostnader i Regeringsrätten med 5 000 kr.

Föredraget 2009-10-01, föredragande Wahren, målnummer 1088-08

Sökord: Inkomst av näringsverksamhet; Ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.

Litteratur: Prop. 1999/2000:2 del 3 s. 408; prop. 1999/2000 del 2 s. 241 f.
